

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Πτυχιακή εργασία

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Μαυροθέρης Λευτέρης

Λεμεσός 2015

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πτυχιακή εργασία

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Μαυροθέρης Λευτέρης

Σύμβουλος καθηγητής
Δρ. Βασίλης Γκέκας

Λεμεσός 2015

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαυροθέρης Λευτέρης, 2015

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αναντίρρητα στα αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά αποδίδεται τεράστια σημασία τόσο για το άρωμα τους όσο και για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες που προέρχονται είτε από ξηρά δρόγη είτε από τα αιθέρια τους έλαια. Τα αιθέρια έλαια χρησιμοποιούνται ευρύτατα στην αρωματοποιία, την σαπωνοποιία, τη ζαχαροπλαστική, την οδοντοκρεμοποιία, τη βιομηχανία τροφίμων, τη βιομηχανία ζωοτροφών, την φαρμακευτική κ.α. Οι ξηρές δρόγες μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο για την παρασκευή ροφημάτων-αφεψημάτων όσο και για την λήψη ορισμένων φαρμακευτικών ουσιών όπως είναι τα αλκαλοειδή, τα φλαβονοειδή, οι γλυκοζίτες κλπ. Τα αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά λοιπόν αποτελούσαν από αρχαιοτάτων χρόνων και αποτελούν μέχρι σήμερα προϊόντα υψίστης οικονομικής σημασίας .

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την Ορθή Γεωργική Πρακτική και Συγκομιδή Φαρμακευτικών και Αρωματικών Φυτών, των οποίων και θα γίνει αναλυτική αναφορά στην παρούσα εργασία συντάχθηκαν και δημοσιεύτηκαν από την EUROPAM (European Herb Growers Association), την Ευρωπαϊκή Ένωση Καλλιεργητών Βοτάνων (αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών). Οι κατευθυντήριες γραμμές για την Ορθή Γεωργική Πρακτική και Συγκομιδή Φαρμακευτικών και Αρωματικών Φυτών, όπως είναι φυσικό, είναι γραμμένες στην αγγλική γλώσσα, γεγονός που πιθανόν να επηρεάζει αρνητικά στην κατανόηση και εμπέδωσή τους από μεγάλη μερίδα ελληνόφωνων παραγωγών. Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η απόδοση των κατευθυντήριων γραμμών για την Ορθή Γεωργική Πρακτική και Συγκομιδή Φαρμακευτικών και Αρωματικών Φυτών στην ελληνική γλώσσα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την Ορθή Γεωργική Πρακτική και Συγκομιδή Φαρμακευτικών και Αρωματικών Φυτών, προορίζονται για να έχουν εφαρμογή στην καλλιέργεια, άγρια συλλογή και στις πρακτικές πρωτοβάθμιας/πρωτογενούς επεξεργασίας όλων των φυτών και των παραγώγων τους, τα οποία εμπορεύονται ή και χρησιμοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου ισχύουν για την παραγωγή όλων των φυτικών υλικών που χρησιμοποιούνται είτε άμεσα, είτε επεξεργασμένα για τον άνθρωπο ή/και τα ζώα. Επίσης ισχύουν για όλες τις μεθόδους παραγωγής συμπεριλαμβανόμενης της βιολογικής παραγωγής, σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Στην εργασία επίσης θα γίνει μια σύντομη ιστορική αναδρομή και θα παρατεθούν κάποιοι ορισμοί σχετικά με το θέμα και πληροφορίες σχετικά με τα αιθέρια έλαια και την παραλαβή τους. Επίσης θα γίνει αναφορά στις χρήσεις των Α.Φ.Φ, καθώς επίσης και στην οικονομική σημασία και την κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο. Επιπλέον θα γίνει αναφορά στα κυριότερα από εμπορικής άποψης αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά της Κύπρου καθώς και πληροφορίες και εικόνες γι' αυτά.

Λέξεις κλειδιά: Αρωματικά και Φαρμακευτικά Φυτά, Κατευθυντήριες Γραμμές Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και Συγκομιδής, Α.Φ.Φ.

ABSTRACT

Unquestionably, great importance is attributed to the Medicinal and Aromatic Plants, both for their fragrance and their healing properties, derived either from a dry drug or their essential oils. Essential oils are widely used in perfumery, soap, confectionary, toothpastes, food industry, pharmaceuticals etc. Dry drugs can be used both for making beverages/ brews and for certain medicinal substances, such as alkaloids, flavonoids, glycosides etc. Aromatic and medicinal plants were, since ancient times and are to date, of very high economic importance.

Guidelines on Good Agricultural Practice and Harvesting of Medicinal and Aromatic Plants (Guidelines for Good Agricultural and Wild Collection Practices of Medicinal and Aromatic Plants, GACP-MAP) , of which a detailed report will be made in this paper, were compiled and published by EUROPAM (European Herb Growers Association). The aforementioned guidelines were written in the English language, which negatively affects their understanding and comprehension, by a large number of Greek-speaking agricultural producers. The purpose of this paper is to render these guidelines in the Greek language.

Guidelines on Good Agricultural Practice and Harvesting of Medicinal and Aromatic Plants, are intended to apply to cultivation, wild collection and practices of primary processing of all plants and their derivatives, which are marketed or used in the European Union. Therefore, they apply to the production of all plant materials used either directly or processed and prepared for humans and/or animals. Moreover, they apply to all ways of production, including organic production, in accordance with EU regulations.

Additionally, this paper will give a brief history of the subject and cite related definitions and offer information with regards to essential oils and their collection. This paper will also make reference to the use of Essential and Medicinal Plants, as well as to their economic importance, as related to the general economic crisis in Cyprus. Finally, reference will be made to the main, from a commercial point of view, aromatic and medicinal plants of Cyprus, as well as related information and visual images.

Keywords: Medicinal and Aromatic Plants, Guidelines for Good Agricultural and Wild Collection Practices, (GACP-MAP), MAP.

